

2-gradersmålet kræver øget globalt ambitionsniveau

Faktaark til Klimarådets rapport

Omstilling frem mod 2030 – byggeklodser til et samfund med lavere drivhusgasudledninger

Parisaftalen har en målsætning om at holde den globale temperaturstigning i forhold til det førindustrielle niveau ”et stykke” under 2 grader med sigte på at begrænse stigningen til 1,5 grader. Parisaftalen, som blev indgået i december 2015, er den til dato mest vidtgående globale aftale på klimaområdet. Indtil videre har 146 af FN’s Klimakonventions 197 parter ratificeret aftalen.

FN’s klimapanel, IPCC, vurderede i 2014, at den globale temperatur var steget ca. 0,9 grader siden industrialiseringen. Hovedårsagen til denne temperaturstigning er ifølge IPCC, at indholdet af CO₂ i atmosfæren er steget som følge af menneskelige aktiviteter. Det skyldes afbrænding af fossile brændsler i form af kul, olie og naturgas samt udledninger af CO₂ fra ændrede arealanvendelser såsom skovrydning og deraf følgende afbrænding af træ. Udledningen af øvrige drivhusgasser som fx metan og lattergas fra landbrugets dyrehold og jordbehandling bidrager også til den globale opvarmning.

Verdens drivhusgasbudget er begrænset. Ifølge IPCC kan vi blot udlede yderligere ca. 828 mia. ton CO₂, såfremt den globale temperaturstigning skal holdes under 2 grader. Hvis den globale CO₂-udledning fortsætter på 2016-niveauet (ca. 40 mia. ton CO₂ årligt), vil det resterende globale tilladelige CO₂-budget være opbrugt allerede omkring år 2037, og det vil ikke være muligt at begrænse temperaturstigningen til 2 grader. Hvis det omvendt lykkes at reducere udledningerne drastisk i de kommende årtier kan temperaturstigningen holdes under 2 grader. For at begrænse CO₂-indholdet i atmosfæren til et passende niveau er det nødvendigt at opnå en balance mellem udledninger af CO₂ og optag af CO₂ i oceaner samt jorde og skove, eller ligefrem at opnå negative udledninger i en periode ved at optaget bliver større end udledningerne.

Der er behov for, at parterne øger de reduktionstilsagn, de har meldt ind til Parisaftalen. Ifølge *Emission Gap Report 2016* fra FN’s miljøprogram, UNEP, er de bidrag til den globale reduktionsindsats, som parterne har meldt ind under Parisaftalen, langt fra tilstrækkelige, hvis målet om en maksimal temperaturstigning på 2 grader skal være inden for rækkevidde. Det vil kræve en væsentlig forøgelse af alle parters ambitionsniveau at nå den målsætning. UNEP opfordrer derfor landene til at øge deres reduktionstilsagn under Parisaftalen, så der samlet set opnås en yderligere reduktion af den globale drivhusgasudledning i form af CO₂ og øvrige drivhusgasser som fx metan og lattergas på ca. 14 mia. tons CO₂-ækvivalenter (CO₂e) i 2030, jf. figuren nedenfor. Dette reduktionsbehov svarer i 2030 til mere end tre gange EU’s samlede årlige drivhusgasudledninger.

Parisaftalen har en indbygget ambitionsmekanisme, hvor parternes bidrag hvert femte år skal vurderes i forhold til aftalens overordnede målsætninger. Parterne skal ifølge aftalen revidere deres ambitionsniveau i 2025. Parterne kan enten genbekræfte deres allerede indmeldte reduktionsmål eller skærpe dem, men må ikke slække på ambitionsniveauet.

EU er allerede godt på vej mod at overopfylde sit mål om at reducere drivhusgasudledningen med 20 pct. i 2020. EU har som målsætning at reducere drivhusgasudledningen med mindst 40 pct. i 2030. EU har desuden en ambition om at reducere udledningen med 80-95 pct. i 2050 i forhold til 1990. Dette betyder, at EU's udledning pr. indbygger forventes reduceret til ca. 6,4 ton CO₂e i 2030 og ca. 2,2-0,5 ton CO₂e i 2050 alt afhængigt af om EU's reduktionsmål fastsættes til 80 pct. eller 95 pct. i 2050.

Det kan forventes, at EU på et tidspunkt vil hæve sit ambitionsniveau på klimaområdet som led i de øgede reduktionsbidrag fra verdens lande, der ifølge UNEP vurderes at være nødvendige. EU's drivhusgasudledning pr. indbygger vil ifølge de reduktionsbidrag, parterne har meldt ind til Parisaftalen, ligge lavere end fx USA's og Kinas i 2030, men EU's udledninger pr. indbygger vil fortsat ligge over det niveau på ca. 4,9 ton CO₂e pr. indbygger, der ifølge UNEP gennemsnitligt set bør opnås globalt for at have 2/3 chance for at indfri 2-gradersmålsætningen. Hvis ikke EU øger reduktionsindsatsen inden 2030, stiger sandsynligheden for, at EU vil skulle påtage sig høje reduktionsmål efter 2030.

Hvis EU's drivhusgasreduktionsmål i 2030 øges, vil det formentlig betyde et skærpet dansk mål for reduktion af drivhusgasudledningen i den ikke-kvotebelagte del af økonomien. Dette bør Danmark være forberedt på i tilrettelæggelsen af klimapolitikken i de kommende år.

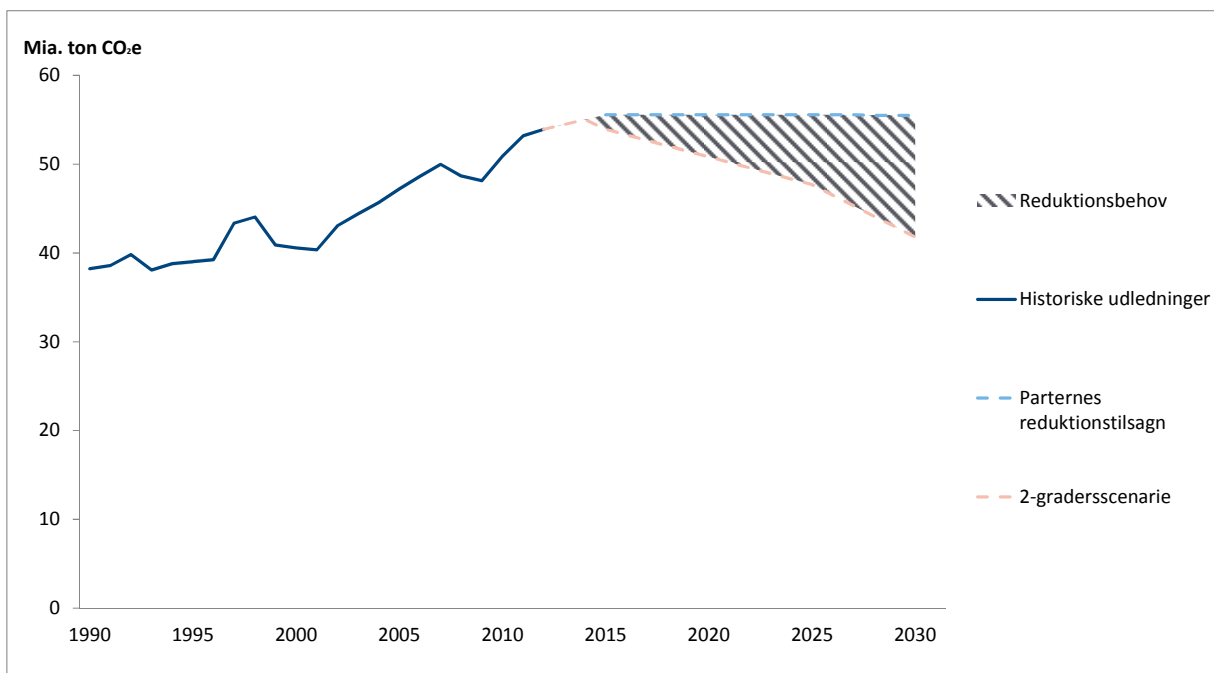

Illustration af den nødvendige reduktion af den globale drivhusgasudledning for at nå 2-gradersmålsætningen

Anm.: Ifølge *The Emission Gap Report 2016* bør den globale udledning reduceres til ca. 42 (30-44) mia. ton CO₂e i 2030 og ca. 22 (18-25) mia. ton CO₂e i 2050, for at verden kan bevæge sig i retning af 2-gradersmålsætningen.

Kilde: Summen af parternes reduktionstilsagn og 2-gradersmålsætningen (inklusive LULUCF) er fra UNEP's *The Emission Gap Report 2016*. Tallene opdateres jævnligt og kan hentes på hjemmesiden <http://web.unep.org/climatechange/resources/pledge-pipeline>. Tal for historisk drivhusgasudledning i perioden 1990-2012 er fra European Commission Joint Research Centre, <http://edgar.jrc.ec.europa.eu/overview.php?v=42FT2012>.